

TASAVVUF EDEBİYATI

-İsimler, Kavramlar ve İlişkiler Ağına
Metodik Bir Yaklaşım-
(9-13. yüzyıllar)

Tasavvuf mektepleri, İlm-i tasavvuf, Kurucu eserler ve Müellifler: Hâris el-Muhâsibî - Tirmizî - Serrâc - Kuşeyrî - Herevî - Gazzâlî - Yesevî - Attâr - Kirmânî - İbnü'l - Arabî. **Tasavvuf Edebiyatının Temel Motifleri:** Nûr-ı Muhammedî/Hakikat-i Muhammediyye, Bezm-i Elest/Mîsâk Nazariyesi, Hubbullâh/Aşk-ı İlâhî. **Tasavvuf Edebiyatının Ontolojik Zemini:** Vahdet-i Vücûd ve Vahdet-i Şühûd Meselesi. **Tasavvuf Edebiyatının Öne Çıkan Sımarları:** Hallâc-ı Mansûr, Ahmed el-Gazzâlî, Hakîm Senâî-yi Gaznevî, İbnü'l-Fârız

Kenan MERMER

Kenan MERMER;

Yazar, 1978 Kasım'ı İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini Fatih'te, ortaöğrenimini Üsküdar'da, lisans eğitimini Ankara Üniversitesi (İlâhiyat Fakültesi)'nde (2002) tamamladı. Yüksek lisansını (2004) ve doktorasını (2010) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümünde (Türk-İslâm Edebiyatı) yaptı. Ayrıca 2023 yılı itibarıyla Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde lisansını tamamlamıştır. Yazar, 2005-2011 seneleri arasında farklı liselerde öğretmen olarak görevde bulundu. Ekim 2011 itibarıyla Sakarya Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı A.B.D.'de Yrd. Doç. Dr. olarak başladığı görevine 2018'den beri Doçent olarak devam etmektedir. Yazarın yayımlanmış telifleri, ulusal ve uluslararası makale ve tebliğleri vardır. Kendisi, farklı seviyelerde olmakla birlikte İngilizce, Farsça ve Arapça hakkında malumat sahibidir. Evlidir; Kerem Ali, İbrahim ve Alparslan isminde üç oğlu vardır. **Yayımlanmış makalelerinden bazıları şöyledir:** 1. Mermer, Kenan (2021). "Nuhbetü'l-Āsār ve Gül-deste-i Riyāz-ı İrfān'a Göre Ölüm Estetiği". *Bilimname*, 2021 (44), ss. 389-423. 2. Mermer, Kenan (2021). "Mesnevî'de Geçen Darb-ı Mesellerin Türk Atasözleriyle Benzerliklerine Bir Bakış". *The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS)* 6: ss. 40-65. 3. Mermer, Kenan (2022). "Kurucu Bir Metin Olarak Mevlid'in (Vesiletü'n-Necât) Kaynakları Bakımından Değerlendirilmesi, Estetik Değeri ve Yeniden Üretilebilirliği". *Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* 63: ss. 247-273. 4. Mermer, Kenan (2023). "Bir Zamîrin İçinden Doğan Dünya: Nûr-ı Muhammedî Kavramının Edebiyata Sirayetine Bir Bakış". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 31. **Yayımlanan kitapları şunlardır:** 1. *Tanzimattan Cumhuriyet'e Değişen Metafizik ve Edebiyat- Abdülhak Hâmid Örneği*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2014. 2. *Klasik Şerh Geleneğinde Üslûp -Kasîde-i Bürde Örneği*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2018. 3. *Âşık Ömer*, Ketebe Yayınevi, İstanbul, 2018.

TASAVVUF EDEBİYATI

-İsimler, Kavramlar ve İlişkiler Ağına
Metodik Bir Yaklaşım-
(9-13. yüzyıllar)

Kenan MERMER

Bursa Akademi

Tasavvuf Edebiyatı
-İsimler, Kavramlar ve İlişkiler Ağına
Metodik Bir Yaklaşım-
(9-13. yüzyıllar)

Kenan MERMER

Birinci Baskı Bursa, Aralık, 2023

Baskı ve Cilt
EMİN YAYINLARI
Fethiye Mah. Kırlangıç Sok. No: 2 Nilüfer/BURSA
Tel: (0224) 2422898, Fax: (0224) 2412569
www.eminyayinlari.com.tr

BURSA AKADEMİ
(Bursa Akademi, Emin Yayın Gurubu Kuruluşudur.)
Fethiye Mah., Kırlangıç Sok. No: 11/B 16140 Nilüfer / BURSA
Tel: (0224) 242 28 98, Fax: (0224) 241 25 69
www.eminyayinlari.com.tr

© Bütün yayın hakları anlaşmalı olarak Emin Yayınları'na aittir. Kitap, yayının ve yazarın izni olmaksızın hiçbir surette (baskı, fotokopi, elektronik, manyetik, mekanik ve sesli ortamlarda ya da başka bir şekilde) kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Tasavvuf Edebiyatı
-İsimler, Kavramlar ve İlişkiler Ağına
Metodik Bir Yaklaşım-
(9-13. yüzyıllar)

Kenan MERMER

1. Tasavvuf Edebiyatı 2. Tasavvuf 3. İslam
ISBN: 978-605-72952-9-3
Sertifika No: 41426

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	5
ÖN SÖZ YERİNE BAZI DİKKATLER.....	7
GİRİŞ.....	11

I. BÖLÜM

TASAVVUFUN MAHİYETİ, KONUSU, İLKELERİ, TASAVVUFİ BİLGİNİN İNŞASI VE TASAVVUF KLASİKLERİ	21
---	----

1.1. TASAVVUFUN MAHİYETİ, KONUSU VE İLKELERİ.....	23
---	----

1.2. TASAVVUF İLMİNİN VE EDEBİYATININ KURUCU ŞAHSİYETLERİ VE ESERLERİ (HÂRİS EL-MUHÂSİBİ'DEN İBNÜ'L-ARABÎ'YE GİDEN YOL)	49
---	----

1. Hâris b. Esed el-Muhâsibî.....	50
-----------------------------------	----

2. Muhammed Hakîm et-Tirmizî	53
------------------------------------	----

3. Ebû Nasr Abdullâh es-Serrâc et-Tûsî.....	56
---	----

4. Ebû Tâlib el-Mekkî	61
-----------------------------	----

5. Ebû Bekir Muhammed el-Kelâbâzî	65
---	----

6. Ebû Kâsım Abdülkerîm b. Hevâzin el-Kuşeyrî.....	69
--	----

7. Ali b. Osmân b. Ebû Ali Cüllâbî el-Hücvîrî	73
---	----

8. Hâce Abdullâh el-Ensârî el-Herevî	77
--	----

9. Ebû Hâmid Muhammed el-Gazzâlî	81
--	----

10. Aynü'l-kudât el-Hemedânî	92
------------------------------------	----

11. Ahmed-i Yesevî.....	99
-------------------------	----

12. Ferîdüddîn-i Attâr	113
------------------------------	-----

13. Ebû Hafs Şehâbeddîn Ömer es-Sühreverdî	143
--	-----

6 *Tasavvuf Edebiyatı*

14. Evhadüddîn-i Kirmânî..... 150
15. Muhyiddîn Muhammed İbnü'l-Arabî..... 169
- 1.3. TASAVVUFİ BİLGİYİ İNŞA ETMESİ BAKIMINDAN SUFİLERİN İLİŞKİLER AĞINA BİR BAKIŞ (CÜNEYD-İ BAĞDÂDÎ VE EBÛ ALİ EL-FARMEDÎ'DEN AHMED-İ YESEVÎ'YE GİDEN YOL) 198

II. BÖLÜM

TASAVVUF EDEBİYATININ TEMEL MOTİFLERİ, VAHDET-İ VÜCÛD-VAHDET-İ ŞÛHÛD MESELESİ, VE TASAVVUF EDEBİYATINDA MİHVER İSİMLER 225

1. 1. TASAVVUF EDEBİYATININ TEMEL MOTİFLERİ: NÛR-I MUHAMMEDÎ (HAKİKAT-İ MUHAMMEDİYYE), BEZM-İ ELEST (MÎSÂK NAZARİYESİ) VE HUBBULLÂH (AŞK-I İLÂHÎ)..... 227

1. Nûr-ı Muhammedî (Hakikat-i Muhammediyye)* .. 228
2. Bezm-i Elest/Mîsâk Nazariyesi 250
3. Hubbullâh/Aşk-ı İlâhî: 271

2. 2. TASAVVUF EDEBİYATINA İMKÂN TANIMASI BAĞLAMINDA VAHDET-İ VÜCÛD VE VAHDET-İ ŞÛHÛD MESELESİ 302

2. 3. TASAVVUF EDEBİYATININ ÖNE ÇIKAN SİMALARI: HALLÂC-I MANSÛR, AHMED EL-GAZZALÎ, HAKÎM SENÂÎ-Yİ GAZNEVÎ VE İBNÜ'L-FÂRİZ 323

1. Hallâc-ı Mansûr 327
2. Ebu'l-Fütûh Ahmed el-Gazzâlî..... 335
3. Senâî-yi Gaznevî 339
4. İbnü'l-Fârîz 346

SONUÇ 355

KAYNAKÇA 363

DİZİN..... 392

ÖN SÖZ YERİNE BAZI DİKKATLER

Bu çalışma halihazırda devam eden geniş ölçekli bir çalışmanın yalnızca bir kısmından ibarettir. Râbiatü'l-Adeviyye'den İbn Atâ'ya giden ve "ön kurucular" tabiri ettiğimiz kısım, kaynakçası ve talikatı hazır olmakla birlikte henüz tebyiz edilmemiştir. Ayrıca eldeki kitapta orta ölçekli olarak kaleme aldığımız Hallâc-ı Mansûr'dan İbnü'l-Fâriz'a giden "öne çıkan simalar" hattı, çok daha geniş ve detaylı olarak hazırlanmaya devam etmektedir. Bahsi geçen projeksiyonda 14-19. yüzyıllar Osmanlı sahası tasavvuf edebiyatı da örneklendirmeler yoluyla aktarılacak, ardından nazım türleri ve şekilleri de ayrı birer bahis olarak işlenecektir. Eldeki eser, ilgili çalışmaların ilk hasatını almak kabilinden değerlendirilebilir. Bu eylemin bize yeniden gözden geçirme ve birtakım planlar yapma fırsatını vereceğini ümit ediyoruz.

Çalışmamızda usûl itibarıyla tasavvuf tarihi kaynaklarını kullanırken bazı noktalarda çeviri eserler yerine orijinal metni kullandığımız durumlar söz konusudur. Zira bazı alıntılarda vurgulamak istediğimiz hususi yerlerin Arapçasını yahut Farsçasını da verdiğimiz için, metinlerin orijinalini de kaynakçada gösterdik. Şiir iktibaslarının kahir ekseriyetini ve İngilizce eserleri elden geldiğince kendimiz tercüme ettik. Diğer hâllerde eserlerin muteber çevirilerini kullanmaya gayret ettik.

Kavrayabildiğimiz kadarıyla kitap yazmak; bir fikrin etrafında dönmek, kişinin inandığı değerler cetveliyle tarihsel birikimin büyük, kaotik ve kadersel çizgileri arasında bir uzlaşma arayışı olarak tanımlanabilir. Bazı sorular, bir kitabın bütün macerasında müellifi kontrolü altına alır. Müellifin kafasındaki sorular, aslında onun bu

şeylere dair eserini yazmadan çok daha önce verdiği sezgisel cevaplarla cedelleşir. Fikirlere delalet, istişhâd alanları açılır yahut kompoze olunmuş fikirlerden çok daha önce verilmiş cevaplara münasip çıkarımlar (istinbât) yapılır. Bizim etrafında döndüğümüz fikirler -mesela şiir-hakiat ilişkisi gibi- yazılanlar okunduğunda kendiliğinden kavranacaktır diye düşünüyoruz.

Çalışmamız boyunca zihnimizde biriktirdiğimiz ve kısmen cevaplamaya gayret ettiğimiz sorular vardır. Bu gayretin neticesinde ulaşılan bazı tespitler de olmuştur. Küçük bir demet arz edelim: Şiir araç mı yoksa amaç mıdır; şair ile sufiyi birbirinden ne ayırır? Şiir bir istidlal yahut propaganda aracı mı yoksa varoluşsal kıymeti olan bir cevher midir? Tasavvufla şiirin yolu nerede kesişir? Tasavvufun kavramlar haritasını oluşturan kurucu şahsiyetler, eserlerini hangi etkiler altında kaleme almışlardır? Bu soruların taradığı düşünce evreninden hareketle diyebiliriz ki soyut düşüncede lineer bir ilerleme yoktur. Tanrı, kader, aşk, öte dünya noktasındaki kadim zamanlı düşünceler, modernle uzlaşan ve çoğunca onu aşan bir derinliğe sahiptir. Çalışmamızda kısmen de olsa bu mantığa ve paradigmaya uygun bir telif yapmaya çalıştık.

Bu gayretimizde yardımlarını sakınmayan başta hullân-ı vefâdârâna, hocalarımıza ve elbette yol arkadaşım Ayşe Nur Mermer'e teşekkür borçlu olduğumu ifade etmek isterim. Kitabın baştan ayağa redaksiyonunu yapan doktora öğrencimiz Dilara Can'a bâ-husûs teşekkür ediyorum. Farsça çeviriler için bilgisine müracaat ettiğim Tahran Üniversitesi'nin mümtaz mezunlarından Dr. Öğr. Üyesi Aydın Eryılmaz'ı da anmak durumundayım. Fikrî ve hissî desteğini unutamayacağım *elest* dostum Doç. Dr. Mehmet Uyar'ı gönülden selamlıyorum. Son olarak şunu da dile

getirmeliyim ki çalışmamı, yakın zamanda rahmet-i Rahmân'a kavuşan babannem Nimet Mermer'e, merhum kayınpederim, fikir dostum Salih Çökren'e ve en çok da *Gazzeli çocuklara* ithaf ediyorum. Başarı Allah'tandır.

2023 / Kuş Tepesi

GİRİŞ

Tasavvuf edebiyatı, tekke edebiyatı, dinî edebiyat, dinî-tasavvufi edebiyat, tasavvufi halk edebiyatı gibi isimlendirmelerin tamamı, esas itibarıyla tek bir *mihverin* etrafında dönen edebî birikimi, birtakım cüz'î hususiyetlere göre bölmekten ve yekpare akan tarihsel gerçekliği sun'î bir biçimde tasnif etmekten ibarettir. Mihver dediğimiz şey, sufinin ya da mümin-i billâh olan şahsın, inandığı ilke ve prensipleri, kendi iç dünyasında tartıp onlar hakkında derinleşmesiyle şekillenir. Böylece yüksek hakikatle, mutlak biricikle (Hüve) yeni ve kopmaz bir rabıta kuran şahsiyetler, inandıkları şey hakkında yorum yapmaya yani onu tefsir etmeye başlar. Bu yorum yapma faaliyeti, tek bir biçimde zuhur etmeyebilir. Mezkûr faaliyet bazen nazma çekmek, bazen nesre dökmek, bazen cûş u hurûşa gelip bir şahtıye söylemek, bazen de semâ' a kalkmakla gerçekleştirilen bir eylem/söylem biçimidir. Bahsi geçen kişiler, sayılan bu eylem/söylem biçimlerinden hangisini icra ederse etsin artık tarihin doğal akışı içerisinde yaşayakalan vasatın dışında bir yerlerde ikamet etmek zorunda kalır. Zira o kişiler sadece düşünen değil, düşündüğünü de düşünen bir durağa varmışlardır.

Tasavvuf edebiyatından bahis açabilmek için yüksek düzey entelektüel metinlerin yazıldığı zamanları beklemeye gerek yoktur. Zira bu edebiyat uzun soluklu olması ve kanlıcanlı bir tarihe dayanması bakımından beyit beyit, risale risale, adım adım büyüyen bir yapıya sahiptir. Tasavvuf edebiyatı Râbiatü'l-Adeviyye "Seni iki sevgiyle sevdim = Uhibbuke hubbeyn" dediğinde, Hüseyin en-Nûrî sahrada ayakları kan içinde ölmek üzereyken "Senin sevginden,

doşluğundan ötürü düşmediğim menzil mi kaldı? = Lā ziltü enzilü min vidâdike menzilen” mısrasıyla başlayan beyti okuduğunda, Cüneyd-i Bağdâdî ‘ahd-i mîşâka dair ilk uzun cümlesini kurduğunda, Ebû Saîd-i Ebû'l-Hayr semâ'a kalkarken ilk rubâ'isini söylemeye başladığında, Balasagunlu Yûsuf dörtlü alegorisini (Köni törü: Doğru yasa; Kut: Kayra; Ukuş: Akıl; Akıbet: Ölüm ve Ahiret) zihninde oturttuğunda zaten daha geri zamanlarda başlamış olan bir şeye sadece katkıda bulunmuşlardır. Bu önce uzaklardan kopan bir sayhaya kulak kesilmeye ardından ona benzer sesler çıkarmaya benzetilebilir. Bu sesi ilk büyük eser yazıldığında değil, büyük eserler yazılana dek bu vadide kaleme alınan her satırda takip etmek mümkündür. Bununla birlikte elbette kurucu tabir ettiğimiz eserler (kök metinler), var olan mükteşebati, kopup gelen sayhaları düzene sokmuş, başlıklandırmış ve sistematik bir tarzda cem' etmişlerdir. Deyim yerindeyse seyyâl fikirleri ve hissiyatı, belli kalıpların içine derc etmişlerdir.

Kurucu şahsiyetler yani temel eserleri ya da külliyatları kaleme alanlar, diğerleri tarafından takip ve tekrar edilebilir bir yol haritası çıkarmışlardır. Denilebilir ki onlar, müstakil ve öznel üretimin yerine belli kalıplara göre işleyen ve kısmen de olsa ilmî bir yazım biçimini ortaya koymuşlardır. Onların ortaya koyduğu şeyler her ne kadar tasavvuf edebiyatının bir ögesiye birikerek gelenler de bir o kadar aynı edebiyatın ürünüdür. Hülâsa önce mükteşebat oluşur sonra tasavvufi şiir ya da eser yazılır demek doğru bir yorum değildir. Tasavvuf edebiyatı, daha önce işaret ettiğimiz üzere uzun soluklu, dinamik ve hâlihazırda devam eden bir yapının birikimsel sonucudur. Birikimsel olarak gelen şeyler de sadece manzumelerden, beyitlerden, kasidelerden müteşekkil değildir. Edebiyatın doğal bir parçası olan

KAYNAKÇA

- Acıbe, E. İ. (1972). *Îkâzü'l-himem fî şerhi'l-hikem*. Kahire: Mustafâ el-Babi el-Halebî ve Evlâduhû.
- Addas, C. (2015). *İbn Arabî: Dönüşü Olmayan Yolculuk* (A. Ataman, Çev.). İstanbul: Nefes Yayıncılık.
- Afîfi, E. A. (1996a). *Tasavvuf: İslamda manevi devrim*. İstanbul: Risale Yayınları.
- Afîfi, E. A. (1996b). *Tasavvuf: İslamda manevi hayat*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Afîfi, E. A. (2000). *Fususü'l-Hikem okumaları için anahtar: Et-Ta'likat ala Fususü'l-hikem = Fususü'l-hikem ve't-ta'likatu aleyh*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Ak, Coşkun (2001). *Bağdatlı Rûhî Dîvânı-Karşılaştırmalı Metin*. (C. I-II). Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- Akün, Ö. F. (2013). *Divan edebiyatı*. İstanbul: İSAM Yayınları.
- Almond, I. (2012). *İbni Arabî ve Derrida -Tasavvuf ve Yapısöküm-* (K. Filiz, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Arberry, A. J. (1977). Kelâbâzî. *İçinde İslâm Ansiklopedisi İslâm âlemi, tarih, coğrafya, etnografya ve biyografya Lugati* (C. 6, ss. 537-538). İstanbul: MEB Yayınları.
- Aşkar, M. (2021). Keşfu'l-Mahcûb. *İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), Tasavvuf Klasikleri* (ss. 89-104). Ankara: Kalem Neşriyat.

- Ateş, A. (1954). Gazâlî'nin "Bâtınîlerin Belini Kıran Deliller"i: "Kitab Kavâsım al-Bâtniya". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, III (sayı: 1-2), ss. 23-54.
- Ateş, A. (1977). Kuşeyrî. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 6, ss. 1035-1038). İstanbul: MEB Yayınları.
- Ateş, A. (1979). Muhyi-d-Dîn Arabî. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 8, ss. 533-555). İstanbul: MEB Yayınları.
- Ateş, S. (1987). *Cüneyd-i Bağdâdî: Hayatı, eserleri ve mektupları*. İstanbul: Yeni Ufuklar Neşriyat.
- Ateş, S. (1993). Cüneyd-i Bağdâdî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 8, ss. 119-121). İstanbul: TDV Yayınları.
- Attâr, F. (1361). *Esrâr-nâme* (2. bs). Tahran: Kitâb-furûşî-i Züvvâr.
- Attâr, F. (1386). *Musîbet-nâme* (3. bs). Tahran: İntişârât-i Sühan.
- Attâr, F. (1391a). *Mecmû'a-i Âsâr-i Attâr -Mantıku't-Tayr-* (12. bs). Tahran: Çâp-hâne-i Mehâret.
- Attâr, F. (1391b). *Tezkiretü'l-Evliyâ* (23. bs). Tahran: İntişârât-i Züvvâr.
- Attâr, F. (1393). *Mantıku't-Tayr* (4. bs). Tahran: İntişârât-i Sühan.
- Attâr, F. (1967). *İlâhîname* (A. Gölpınarlı, Çev.). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Attâr, F. (1978). *Mantıku't-Tayr*. Tahran: İntişârât-i Zîbâ.

- Attar, F. (2005). *Evlîya Tezkireleri* (S. Uludağ, Çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Attâr, F. (2011). *Mantık al-Tayr* (A. Gölpınarlı, Çev.). İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Attâr, F. (1368). *Dîvân-ı Attâr*. Tahran: Şirket-i İntişârât-i Millî ve Ferhengî.
- Attâr-ı Nîşâbûrî, F. (1376). *Dîvân-ı Attâr*. Tahran: Çâphâne-i Nevbahâr.
- Azamat, N. (1995). Evhadüddîn-i Kirmânî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 11, ss. 518-520). TDV Yayınları.
- Bağdâdî, C. (2005). *Resâilu'l-Cüneyd* (Cemâl Receb Seyyidbî Tah.). Dimaşk: Dâru İkra.
- Barkan, Ö. L. (t.y.). *Kolonizatör Türk dervişleri*. İstanbul: Hamle Basın Yayın.
- Barthold, V. (1990). *Moğol istilasına kadar Türkistan*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Başer, H. B. (2010). Serrâc'ın Tasavvufa Yaklaşımı: Bir İslam İlmi Olarak Tasavvuf ya da Fıkh-ı Bâtın. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XII (22), ss. 101-119.
- Başer, H. B. (2017). *Şeriat ve hakikat tasavvufun teşekkül süreci*. İstanbul: Klasik Yayınları.
- Bayram, E. (2022). İlmî Tefsir Açısından Kuşeyrî'nin Letâ'ifü'l-işârât'ı. *Türk Akademik Araştırmalar Dergisi*, VII(1), ss. 241-262.

- Bayram, M. (1982). *Anadolu Selçukluları döneminde Ahi ve Bacı Teşkilatı: (Ahiyan-ı Rum ve Bacıyan-ı Rum)*. [Tez, Konya: Selçuk Üniversitesi].
- Bayram, M. (1999). *Şeyh Evhaddü'd-din el Kirmânî ve Evhadiyye Hareketi*. Konya: Sel-Ûn Vakfı Yayınları.
- Bedel, H. (2013). Attar ve Fuzuli. *Misbah: İslâmî Düşünce ve Araştırma Dergisi*, I(3-4), Article 3-4, ss. 267-285.
- Bereke, A. A. (1997). Hakîm et-Tirmizî. *İçinde Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 15, ss. 196-199). İstanbul: TDV Yayınları.
- Biçer, R. (1999). İbnü'l-Arabî, Ebû Bekir (Kelâma Dair Görüşleri). *İçinde Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 491-492). İstanbul: TDV Yayınları.
- Bolat, A. (2011). *Bir tasavvuf okulu olarak Melâmetîlik*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Böwering, G. (2003). Zulme Uğrayan ve İlhâdla Suçlanan İlk Sûfiler (A. Tek, Çev.). *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XII(2), ss. 361-384.
- Câbirî, M. Â. (1997). *Arap aklının oluşumu*. (İ. Akbaba, Çev.). İstanbul: İz Yayıncılık.
- Câhız, E. (1367). *El-Beyân ve't-tebyîn* (Abdüsselâm Harun, Tah.). (C. 1-2). Mektebetü İbni Sînâ.
- Câhız, E. (1369). *El-Beyân ve't-tebyîn* (Abdüsselâm Harun, Tah.). (C. 3-4). Kahire: Mektebetü İbni Sînâ.
- Câmî, A. (1394). *Nefehâtü'l-Ûns min Hazarâti'l-Kuds* (Mahmûd Âbidî, Tah.). Tahran: İntişârât-i Sühan.

- Cebecioğlu, E. (1987). Prof. Nicholson'ın Kronolojik Esaslı Tasavvuf Tarifleri. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XXIX, ss. 387-406.
- Cebecioğlu, E. (1993). Hoca Ahmed Yesevi (Ö. 562/1167). *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XXXIV, ss. 87-132.
- Cebecioğlu, E. (2021). Avârifü'l-Ma'ârif. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 223-251). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Cheneb, M. b. (1987). Herevî Abû İsmâ'îl. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 5/1, ss. 443-444). İstanbul: MEB Yayınları.
- Cilî, A. (2002). *İnsân-ı kâmil = İnsan-ı kamil tercümesi*. (Tolun, A. M., Çev.). İstanbul: İz Yayıncılık.
- Chittick, W. (1987). Awâref al-Ma'âref. İçinde *Encyclopedia Iranica*, Vol. III, Fas. 2, ss. 114-115.
- Chittick, W. (2000). *Sufism: A short introduction*. Oxford: Oneworld Publications.
- Corbin, H. (1998). *Alone with the alone -Creative Imagination in the Sufism of Ibn Arabî*. USA: Princeton University Press.
- Cürcani, Seyyid Şerif (2014). *Ta'rîfât: Tasavvuf İstilahları* (A. M. Tolun, Çev.). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Çağrıncı, M. (1996). Gazzâlî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 13, ss. 489-505). TDV Yayınları.

- Çağrı, M. (2000). İhyâü Ulûmî'd-Dîn. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 22, ss. 10-13). İstanbul: TDV Yayınları.
- Çakmaklıoğlu, M. M. (2021). El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 309-354). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Çelebi, İ. (1999). İbn Kasî, Ebü'l-Kâsım. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 106-108). İstanbul: TDV Yayınları.
- Çelebi, S. (1954). *Vesîletü'n-Necât Mevlid*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Çelebioğlu, A. (1998). *Eski Türk edebiyatı araştırmaları*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Çift, S. (2021). Hatmu'l-Evliyâ. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 23-53). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Çobanoğlu, Ö. (2013). *Halk Edebiyatına Giriş II*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Çobanoğlu, Ö. (2017). Hoca Ahmet Yesevî Kültürünün Memo- rat Anlatılarıyla İnançları ve Hayat Felsefesini Güncelleme Gücü. *Uluslararası Hoca Ahmed Yesevi Sempozyumu [Ahmed Yesevi Üniversitesi]*, ss. 259-267.
- Demirci, M. (1983). Nûr-ı Muhammedî. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, ss. 239-258.
- Demirli, E. (2009). *İslam Metafiziğinde Tanrı ve İnsan*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

- Demirli, E. (2015). *Tasavvufun altın çağı: Konevi ve takipçileri*. İstanbul: Sufi Kitap.
- Devletşâh, (1963). *Tezkire-i Devletşah I = Tezkiretü'ş-şu'ara*. (C. 1-2). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Dihhudâ, M. A. (1999). *Lugatnâme* (C. 1). Tahran: Danişgah-ı Tahran Müessesesi-i Lugâtname-i Dihhudâ.
- Dilâçar, A. (1988). *Kutadgu Bilig incelemeesi* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ebu'l-Hayr, E. S. (1394). *Rubâiyyât-ı Ebû Saîd-i Ebu'l-Hayr*. Tahran: İntişârât-i Câmî.
- Edîb Harâbî, (2012). *Edîb Harâbî Dîvânı [İnceleme-Metin]* (C. Kökel & M. Dağdır, Ed.; C. 1). Alevilik Araştırmaları Dergisi Yayınları.
- Efgânistânî, Ş. (1388). *Şerh-i Câmî'-i Hadîkatü'l-Hakîka ve Şerî'atü't-Tarîka Senâyî*. Tahran: İntişârât-i İrfân.
- Eflâkî, A. (1987). *Ariflerin menkıbeleri*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Eflâkî, A. (1995). *Ariflerin menkıbeleri*. (C. 2). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Ensârî, M. (1392). *Menâzilü's-Sâ'irîn* (Pervîz Abbâsî Dâkânî, Tah.). Tahran: Neşr-i İlm.
- Eraslan, K. (1989). Ahmed Yesevî. *İçinde Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 2, ss. 159-161). İstanbul: TDV Yayınları.
- Eraslan, K. (1995). Ahmed-i Yesevî. *Erdem: Atatürk Kültür Merkezi Dergisi*, 7(21), ss. 799-820.

- Eraslan, S. (2022). *Tabakât Literatürünün Ortaya Çıkışı: -Sülemî'nin Tabakâtu's-Sûfiyye'si-*. İstanbul: Sonçağ Akademi.
- Eren, C. (2000). İmam Gazâlî'nin Kasidesi. *EKEV Akademi Dergisi*, II(3), ss. 85-90.
- Ergin, M. (1980). *Kadı Burhaneddin Divanı*. İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Erginli, Z. (2006). Muhâsibî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 31, ss. 13-16). Ankara: TDV Yayınları.
- Erginli, Z. (2017). Tasavvufî Düşüncenin Kuruluş Asrında Bağdat Sûfî Çevrelerinin Oluşturduğu Temel Terminolojik Zemine Toplu Bir Bakış. *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, VI(11), ss. 1-33.
- Fergânî, S. (1398). *Meşâriku'd-Derârî Şerhu Tâ'iyye-i İbn-i Fârız. Çâphâne-i Dânişgâh-i Firdevsî*.
- Fetâ, H. (1378). Sa'di ve Şeyh-i Dâna-yi Mürşid—Şihâb. *Sa'dî-şinâsî*, 2(1), ss. 196-210.
- Filiz, Ş. (2021). Er-Riâye li-hukûkillâh. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 7-22). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Firdevsî-i Rûmî (Uzun Firdevsî), (2016). *Menâkib-ı Hacı Bektâş-ı Veli Vilâyet-Nâme* (Gölpınarlı, A., Haz.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Fûlâdî, A. R. (1389). *Zebân-i İrfân*. Tahran: İntişârât-i Sühan.
- Fuzûlî, (1958). *Fuzûlî Türkçe Divan* (Haz. Akyüz, K. Yüksel, S. vd.). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

- Fürûzânfer, B. (1381). *Dîvân-i Hakîm Senâyî Gaznevî ber-esâs-i mu'teberîn-i nüshahâ, mukaddime, şerh, zindegî ve şîve-i sühan-i Senâyî*. Tahran: Neşr-i Âzâdmîhr.
- Fürûzânfer, B. (1348). *Menâkib-i Evhadeddîn Hâmid b. Ebi'l-Fahr-i Kirmânî -ez müellefât-i nîme-i düvvüm-i karn-i heftüm-*. İntişârât-i Büngâh-i Tercüme ve Neşr-i Kitâb.
- Fürûzânfer, B. (1353). *Şerh-i Ahvâl ve Nakd ve Tahlîl-i Âsâr-i Şeyh Ferîdüddîn Muhammed-i Attâr-i Nişâbü'rî* (2. bs). Tahran: İntişârât-i Dihhudâ.
- Gazali, (1960). *el-Munkızu min-ad-dalal: El-Münkız mine'd-dalâl* (Güngör, H., Çev.). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Gazali, A. (2008). *Aşıkların halleri: Sevânihu'l-uşşâk* (Koç, T., Çev.). Ankara: Hece Yayınları.
- Gazzâlî, A. (1942). *Sevanih*. İstanbul: Matbaa-i Maârif.
- Gazzâlî, M. (1402). *Mecmû'atü Resâ'ili'l-İmâmî'l-Gazzâlî*. Kahire: el-Mektebetü't-Tevfikıyye.
- Gaznevî, S. (1394). *Âb-ı âteş-fürûz -Güzîde-i Hadîkatü'l-Hakîka* (Rızâ Eşrefzâde, Haz.). Tahran: İntişârât-i Câmî.
- Gazzali, (2016). *Varlık, bilgi, hakikat = mişkâtü'l-envoar* (Kaya, M., Çev.). İstanbul: Klasik Yayınları.
- Göçgün, Ö. (2001). *Ziya Paşa'nın Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği, Bütün Şiirleri ve Eserlerinden Açıklamalı Seçmeler*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Göktaş, V. (2021). Bahru'l-Fevâid. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 105-122). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Gülen, F. (2016). Feridüddin Attar'ın Mantıku't-Tayr Mesnevisinde Metinlerarasılık. *The Journal of Academic Social Science Studies*, I(49 (1)), ss. 515-531 .
- Gülşehrî, (2007). *Gülşehrî'nin Mantıku't-Tayr'ı (Gülşen-name): Metin ve günümüz Türkçesine aktarma*. (C. 1). Kırşehir: Kırşehir Valiliği Kültür Yayınları.
- Gürer, D. (2020). Hâris el-Muhâsibî. İçinde *Tarihte Müslümanlar eş zamanlı bir tarih yazımı*. (C. 2). Ankara: Otto Yayınları.
- Hacıgökmen, M. A. (2019). Mecdüddin İshak. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi: C. EK-2* (3. bs, ss. 210-211). Ankara: TDV Yayınları.
- Hâkânî, A. (1962). *Şu'arâ'-i Bağdâd min Te'sîsiha hatte'l-Yevm*. (C. 1). Bağdâd: Matbaatü Es'ad.
- Hakîm, S. (2005). *İbnü'l Arabî sözlüğü*. (E. Demirli, Çev.). İstanbul: Kabcacı Yayınları.
- Halebî, A. (1392). *Târîh-i Tasavvuf ve İrfân*. Tahran: İntişârât-i Zevvâr.
- Handmîr, G. b. H. (1983). *Târîhu Habîbi's-siyer fi ahbâri efrâdi beşer* (C. 3). Tahran: İntişârât-i Hayyâm.
- Hartmann, A. (2006). Nâsır-Lidînullâh. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 32, ss. 399-402). İstanbul: TDV Yayınları.

- Hatîb el-Bağdâdî, (2001). *Târîhu Bağdâd ev Medîneti's-Selâm* (C. 9). Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî.
- Hazînî, (2009). *Menba' u'l-ebhar fi riyazi'l-ebrar: "İyilerin bahçelerindeki suların kaynağı"* (Tulum, M. M., Haz.). İstanbul: Pandora Kitabevi.
- Hemedânî, H. Y. (1362). *Rütbetü'l-Hayât* (Riyâhî, M. E., Haz.). Tahran: İntişârât-i Tûs.
- Hemedânî, A. (1390). *Temhîdât*. Tahran: Merkez-i İntişârât-i Millî ve Ferhengî.
- Herevî, A. (1362). *Tabakātu's-sûfiyye* (Muhammed Sürûr Mevlâî, Tah.). Tahran: İntişârât-i Tûs.
- Herevî, A. (1408). *Menâzilü's-Sâ'irîn*. Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- Herevî, A. (1391). *İlâhî-nâme ve Münâcât-nâme* (Pervîn Âbrûn, Tah.). Tahran: İntişârât-i Behzâd.
- Hoca Ahmed Yesevî, (2019). *Dîvân-ı Hikmet -Hikmetler Mecmuası Mısır Nüshası — 1650* (Tulum, M. M., Haz.). İstanbul: Ketebe Yayınları.
- Hücvîrî, A. (2008a). *Keşfü'l-Mahcûb -el-Cüz'ü'l-Evvel-* (İsâd, A. H. K., Haz.). (C. 1). el-Meclisü'l-A'le's-Sekâfe.
- Hücvîrî, A. (2008b). *Keşfü'l-Mahcûb -el-Cüz'ü's-Sânî-* (İsâd, A. H. K., Haz.). (C. 2). el-Meclisü'l-A'le's-Sekâfe.
- Hücvîrî, A. (2018). *Hakikat Bilgisi = Keşfü'l-mahcûb* (Uludağ, S., Ter.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

- İbn Arabî, M. (1415). *Istılâhâtu's-Sûfiyye li'bni Arabî* (Abdurrahman Hüseyin Mahmûd, Tah.). Kahire: Mektebetü Âlemi'l-Fikr.
- İbn Arabî, M. (1985). *El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye* (Osmân Yahyâ Tah.). (C. 1). Kahire: el-Hey'etü'l-Misriyyetü'l-Âmme li'l-Kitâb.
- İbn Arabî, (2006a). *Fütuhat-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 1). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2006b). *Fütuhat-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 2). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2006). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 4). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2007a). *Fütâhât-ı* (Demirli, E., Çev.). (C. 6). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2007b). *Fütâhât-ı Mekkiyye* ((Demirli, E., Çev.). (C. 5). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2008a). *Fütâhât-ı* (Demirli, E., Çev.). (C. 7). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2008b). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 8). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2009). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 11). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2010a). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 12). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2010b). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 13). İstanbul: Litera Yayıncılık.

- İbn Arabî, (2011a). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 14). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2011b). *Fütâhât-ı* (Demirli, E., Çev.). (C. 15). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Arabî, (2011c). *Fütâhât-ı Mekkiyye* (Demirli, E., Çev.). (C. 16). İstanbul: Litera Yayıncılık.
- İbn Hallikân, (1972a). *Vefeyâtü'l-a'yân ve enbâ'ü ebnâ'i'z-zamân* (C. 2). Beyrut: Dâru Sâdır.
- İbn Hallikân, (1972b). *Vefeyâtü'l-a'yân ve enbâ'ü ebnâ'i'z-zamân* (İhsân Abbâs, Tah.). (C. 4). Beyrut: Dâru Sâdır.
- İbn Hallikân, (1972c). *Vefeyâtü'l-a'yân ve enbâ'ü ebnâ'i'z-zamân* (İhsân Abbâs, Tah.). (C. 7). Beyrut: Dâru Sâdır.
- İbn Kesîr, (1997). *El-Bidâye ve'n-nihâye*. (C. 6). Cîze: Dâru Hicr li't-Tibâa ve'n-Neşr.
- İbnü'l-Arabî, M. (1991). *Arzuların tercümanı = Tercümânü'l-eşvâk* (Kanık, M., Çev.). İstanbul: İz Yayıncılık.
- İbnü'l-Cevzî, (2002). *Telbîsü İblîs* (Ahmed b. Osmân, Tah.). (C. 1-2). Kahire: Daru'l-Minhâc.
- İbnü'l-Fârız (1410). *Dîvânu İbni'l-Fârız* (Mehdî Muhammed Nâsiruddîn, Tah). Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- İkbal, M. (t.y.). *İslâm Felsefesine Bir Katkı* (C. Naci, Çev.). İstanbul: İnsan Yayınları.
- İmâm-ı Rabbânî, A. F. es-Sirhindî. (t.y.-a). *Ed-Dürerü'l-Meknûnât* (Şeyh Hasan ed-Düserî, Tah.). (C. 1). Merkez-i Tahkikat-i Ulûm-i İslâmî.

İmâm-ı Rabbânî, A. F. es-Sirhindî. (t.y.-b). *Ed-Dürerü'l-Meknûnât* (Şeyh Hasan ed-Düserî, Tah.). (C. 3). Merkez-i Tahkikat-i Ulûm-i İslâmî.

İsfehânî, E. N. (1416/1996). *Hilyetu'l-Evliyâ' ve Tabakâtu'l-Asfiyâ'*. Kahire: Dâru'l-Mektebeti'l-Hancî.

İsbehânî, E. N. (2015). *Hilyetu'l-Evliyâ ve Tabakâtu'l-Asfiyâ (Allah Dostlarının Dünyası)* (H. Yıldız, H. Yıldız, & Z. Yıldız, Çev.). (C. 8). İstanbul: Ocak Yayıncılık.

İbn Kesîr, (1998a). *El-Bidâye ve'n-nihâye*. (C. 15). Dâru Hicr li't-Tıbaa ve'n-Neşr.

İbn Kesîr, (1998b). *El-Bidâye ve'n-nihâye*. (C. 16). Dâru Hicr li't-Tıbaa ve'n-Neşr

İbnü'l-Arabî, M. (1420). *El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye fi ma'rifeti'l-esrârî'l-mâlikiyye ve'l-mülkiyye* (Osmân Yahyâ, Tah.). (C. 3). Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

İbnü'l-Arabî, M. (1416). *Dîvânu İbni 'Arabî* (Ahmed Hasan Besic, Tah.). Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

İbnü'l-Cevzî, C. (1992a). *El-Muntazam fi tarihi'l-müluk ve'l-ümem*. (C. 16). Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

İbnü'l-Cevzî, C. (1992b). *El-Muntazam fi tarihi'l-müluk ve'l-ümem*. (C. 18). Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

İbnü'l-İmad, M. (1991). *Şezeratü'z-zeheb fi ahbari men zeheb*. (C. 6). Beyrut: Dâru İbn Kesîr.

İbnü's-Sâî, Tâcüddîn Alî b. Enceb (1997). *Kitâbu Ahbârî'l-Hallâc*. Dimaşk: Dâru't-Tal'ati'l-Cedîde.

- İbrâhimî, D. (1995). Esrâr-nâme. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 11, ss. 434-435). İstanbul: TDV Yayınları.
- İmâm Gazâlî, (1975). *İhyâu ulûmi'd-din*. (A. Serdaroğlu, Çev.; C. 1). İstanbul: Bedir Yayınevi.
- İmâm-ı Rabbânî, A. F. es-Sirhindî. (t.y.-c). *Ed-Dürerü'l-Meknûnât* (C. 2). Merkez-i Tahkikat-i Ulûm-i İslâmî.
- Kadı İyâz (1434). *Eş-Şifâ' bi-Tarîfi Hukûki'l-Mustafâ* (Tahk. Abdur Ali Kûşek). el-İmârâtü'l-Arabiyyetü'l-Müttahide: Vahdetü'l-Buhûsi'd-Dirâsiyyeti.
- Kara, M. (2011). *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karabulut, A. R. (1988). Gazâlî'nin Eserleri. *Ebû Hâmid Muhammed el-Gazzali Sempozyumu*, ss. 227-248.
- Karadaş, C. (1999). İbnü'l-Arabî, Muhyiddin (İtikadî Görüşleri). İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 516-520). İstanbul: TDV Yayınları.
- Karapınar, F. (2008). Muhaddis-Sûfî Ebû Bekir el-Gülâbâdî (Kelâbâzî) (380/990). *Marife: Bilimsel Birikim (Marife: Dini Araştırmalar Dergisi)*, VIII(1), ss. 77-104.
- Kartal, A. (2013). Mantıku't-Tayr ve Garîb-Nâme Mukayesesi. *Âşık Paşa ve Anadolu'da Türk Yazı Dilinin Oluşumu Sempozyumu*, ss. 231-256.
- Kaşani, A. (2004). *Tasavvuf sözlüğü = Letaifu'l-alam fi işarati ehli'l-ilham*. İstanbul: İz Yayıncılık.

- Kaya, M. (1999). İbnü'l-Arabî, Muhyiddin (İslâm Düşünce-
sindeki Yeri). İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm An-
siklopedisi* (C. 20, ss. 520-522). İstanbul: TDV Yayın-
ları.
- Keklik, N. (1966). *Muhyiddin İbnü'l-Arabi: Hayatı ve çevresi*. İs-
tanbul: Çığır Yayınları.
- Keklik, N. (1974). *İbn'ül - Arabi'nin eserleri ve kaynakları için
misdak olarak: el- Futuhat el-Mekkiyye (esas motifler)
No: XXVII-XXVIII-XXIX-XXX)*. İstanbul: İstanbul
Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Kelâbâzî, M. b. İ. (1415). *Kitâbu't-Ta'arruf li-Mezhebi Ehli't-Ta-
savvuf*. Kahire: Mektebetü'l-Hancî.
- Kelâbâzî, (2016). *Doğuş Devrinde Tasavvuf = Ta'arruf* (Uludağ,
S. Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Key, A. (2018). *Language between God and the Poets: Ma'na in
the Eleventh Century*. Oakland: University of Califor-
nia Press.
- Kılıç, M. E. (1996). El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye. İçinde *Türkiye
Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 13, ss. 251-258).
TDV Yayınları.
- Kılıç, M. E. (1999). İbnü'l-Arabî, Muhyiddin. İçinde *Türkiye
Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 493-516).
İstanbul: TDV Yayınları.
- Kirmânî, E. (1366). *Dîvân-i Rubâ'îyyât-i Eshadeddîn-i Kirmânî*
(Ahmed Ebû Mahbûb, Tah.). Tahran: İntişârât-i
Sürûş.

- Kirmânî, E. (1999). *Rubaîler* (M. Kanar, Çev.). İstanbul: İnsan Yayınları.
- Kissling, H. J. (1994). Osmanlı İmparatorluğunda Derviş Tarihçilerinin Sosyolojik ve Eğitsel Rollerini (B. Solmaz, Çev.). *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5, ss. 335-347.
- Knysh, A. (2021). *Sûfîlerin Tarihine Farklı Bir Bakış Denemesi* (Ö. Saruhanlıoğlu, Çev.). İstanbul: Nefes Yayınları.
- Konuk, A. (2017). *Fusûsu'l-Hikem tercüme ve şerhi: Çeviri yazı* (Tahralı, M., Haz.). (C. 1). İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.
- Konukçu, E. (1994). Ekber Şah. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 10, ss. 542-544). İstanbul: TDV Yayınları.
- Köprülü, M. F. (1979). Ahmed Yesevî. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 1, ss. 210-215). İstanbul: MEB Yayınları.
- Köprülü, F. (1976). *Türk edebiyatı'nda ilk mutasavvıflar*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Köprülü, F. (2003). *Türk edebiyatı'nda ilk mutasavvıflar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Köprülü, M. F. (1330). Hâce Ahmed-i Yesevî Çağatay ve Osmânlı Edebiyyâtları Üzerindeki Te'sîri -Efsânevî Sîmâsı-. *Bilgi Mecmûası*, 1(1), ss. 612-640.
- Kufuralı, K. (1979). Gazzâlî Abû Hâmid Muhammed. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 4, ss. 748-760). İstanbul: MEB Yayınları.

- Kurnaz, C., & Tatçı, M. (2001). *Türk edebiyatında şathîyye*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kusayyir, A. (1424). *Akâdetü's-Sûfiyye -Vahdetü'l-vücûdi'l-hafîyyeti-*. Riyâd: Mektebetü'r-Rüşd.
- Kuşeyrî, Abdülkerîm. (1422). *Er-Risâletü'l-Kuşeyriyye* (Halîl el-Mansûr, Tah.). Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- Kuşeyrî, A. (1981). *Tasavvuf İlmine Dair Kuşeyrî risâlesi* (Ulu-dağ, S., Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Kuşeyrî, A. (2008). *Nahvü'l-Kulûb -es-Sağîr ve'l-Kebîr-*(Ahmed Alemüddîn el-Cündî, Tah.). Kahire: el-Hey'etü'l-Mısriyyetü'l-Âmme.
- Kuşeyrî, A. (t.y.). *Nahvü'l-kulubi'l-kebir* (Mursî Muhammed Ali, Tah.). Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- Kutluer, İ., & Katipoğlu, H. (1997). Hay b. Yakzân. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 16, ss. 551-554). İstanbul: TDV Yayınları.
- Küçük, S. (2021). İhyâu Ulûmî'd-Dîn. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 159-178). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Lahorî, G. S. (1994). *Hazînetü'l-Asfiyâ* (C. 2). Lahor: Mektebetü'n-Nebeviyye.
- Latifi, A. Ç. (2018). *Tezkiretü's-şu'arâ ve tabsiratü'n-nuzamâ: (Tenkitli metin)*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü.
- Makdisî, G. (2007). *İslam'ın klasik çağında din hukuk eğitim.* (H. T. Başoğlu, Çev.). İstanbul: Klasik Yayınları.

- Massignon, L. (1913). *Kitāb Al Ṭawāsīn*. Paris: Librairie Paul Geuthner.
- Massignon, L. (1979). *Tasavvuf. İçinde İslâm Ansiklopedisi* (2. bs, C. 12/1, ss. 26-31). Ankara: MEB Yayınları.
- Massignon, L. (2006). *İslam'ın mistik şehidi Hallâc-ı Mansûr'un çilesi*. Ankara: Ardıç Yayınları.
- Mekkî, E. T. (2003a). *Kalplerin Azığı* (Y. Çiçek & D. Selvi, Çev.; C. 1). İstanbul: Semerkand Yayınları.
- Mekkî, E. T. (2003b). *Kalplerin Azığı* (Y. Çiçek & D. Selvi, Çev.; C. 2). İstanbul: Semerkand Yayınları.
- Mekkî, E. T. (2003c). *Kalplerin Azığı* (Y. Çiçek & D. Selvi, Çev.; C. 3). İstanbul: Semerkand Yayınları.
- Mekkî, E. T. (2003d). *Kalplerin Azığı* (Y. Çiçek & D. Selvi, Çev.; C. 4). İstanbul: Semerkand Yayınları.
- Mermer, K. (2022). *Yûnus Emre'de Vahdet Lisanı yahut Ben Dili: Ben ile O/Ene ile Hüve Arasında. İçinde M. Akkuş & V. Göktaş (Ed.), "Ey dost..." Yunus Emre kitabı*. Ankara: İlâhiyât Yayınları.
- Mevlânâ Celâleddîn Muhammed Mevlevî, (1375). *Külliyât-i Dîvân-i Şems* (B. Fürûzânfer, Tah.). (C. 1). Tahran: Neşr-i Râd.
- Mostafavi, M. (2016). *13. Yüzyılın büyük mutasavvıfı Evhaded-din-i Kirmani ve Anadolu tasavvufundaki yeri*. İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Muhâsibî, E. (t.y.). *Er-Riâye li-hukûkillâh* (Abdülkâdir Ahmet Atâ). Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

- Mukâtil b. Süleyman, (1986). *Tefsîru Mukâtil b. Süleyman*. (C. 3). Kahire: el-Hey'etü'l-Mısriyyetü'l-Âmme li'l-Kitâb.
- Muslu, R. (2021). Kütü'l-Kulûb. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 71-88). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Münâvî, A. (t.y.). *El-Kevâkibu'd-dürriyye fi terâcimi's-sâdeti's-sûfiyye* (C. 1). Kahire: el-Mektebetü'l-Ezher.
- Nabusî, A. (1405). *El-Fethu'r-Rabbânî ve'l-Feyzu'r-Rahmânî*. Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- Nesefî, A. (1388). *Kitâbü'l-İnsânî'l-kâmil* (4. bs). Tahûrî.
- Nesefî, M. (1993). *Tebsiratü'l-edille fi usûli'd-dîn* (Atay, H., Çev.). (C. 2). Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.
- Nevâyî, A. Ş. (1387). *Muhâkemetü'l-Lügateyn* (Hüseyin Muhammedzâde Sadîk, Ed.). Tebrîz: Çaphâne-i Ahter.
- Nev'î, Y. (1977). *Divan*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Neysâbûrî, (1427). *Târîhu Neysâbûr: Tabakatu şüyûhi'l-Hâkim*. Beyrut: Dâru'l-Beşairi'l-İslâmiyye.
- Nicholson, R. A. (1998). Tasavvufun Kaynağı ve Gelişim Üzerine Tarihî Bir Araştırma (A. Kartal, Çev.). *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(7), ss. 689-708.
- Nişâbûrî, F. A. (1429). *Tezkiretü'l-Evliyâ* (M. el-Aslî el-Vestânî eş-Şâfi'î, Çev.). Dımaşk: Dâru'l-Mektebi Dımaşk.

- Örs, D. (1997). *İslam felsefesi'nde sembolik hikayeler: İbn Sina-Sühreverdi-A. Gazzali-Necm-i Razi : derleme*. İstanbul: İnsan Yayınları.
- Özgüdenli, G. O. (2017). Düşüncenin Havzaları: İslam Düşünce Tarihinde Başlıca İlim ve Kültür Havzaları. İslâm düşünce atlası: Klasik dönem (İbrahim Halil Üçer Ed.) Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, ss. 42-66.
- Özköse, K. (2021). Er-Risâle. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 135-157). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Öztürk, Y. N. (1976). *Hallac-ı Mansur ve eseri: Kitabü't-tavasın*. İstanbul: Fatih Yayınevi Matbaası.
- Pakalın, M. Z. (1983a). *Osmanlı tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Pakalın, M. Z. (1983b). *Osmanlı tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü*. (C. 1). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Purcevâdî, N. (1992). 'Attâr ve 'Avfî'ye Göre Şiirin Felsefi Eleştirisi (H. Kırlangıç, Çev.). *Doğu Dilleri*, V(1), ss. 239-254.
- Râyî, M. (1386). Mezâmîn-i müşterek miyân-i İbn Fârız ve Hâfız. *Mecelle Dânişgede-i Edebiyyât ve Ulûm-i İnsânî*, 183, ss. 149-174.
- Râzî, F. (1401). *Tefsîru'l-Fahri'r-Râzî*. (C. 15). Dımaşk: Dâru'l-Fikr.

- Reinert, B. (2011). Attâr Farîd al-Dîn. İçinde *Encyclopedia Iranica*, Vol. III, Fas. 1, ss. 20-25.
- Ritter, H. (1979). Attâr Farîd al-Dîn Muhammed. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 2, ss. 7-12). İstanbul: MEB Yayınları.
- Rumi, M. C. (1974). *Mesnevi ve şerhi* (Gölpınarlı, A., Çev.). İstanbul: Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Yayınları.
- Safedî, A. (1420). *El-Vâfi bi'l-vefeyât*. (C. 29). Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsî'l-Arabî.
- Saklan, B. (2001). İhyau Ulûmi'd-Din'in Temel Kaynaklarından "Kûtu'l-Kulûb". *Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, II(5), ss. 57-62.
- Saklan, B. (2002). Kûtu'l-Kulûb. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 26, ss. 501-502). TDV Yayınları.
- Sâlârî, M., Rûmyânî, B., & Sâni, Y. (1400). Ber-resî ve mukâyese-i mezâmîn-i 'irfânî der-şî'r-i 'Attâr-ı Nişâbûrî ve İbn Fâriz. *İrfân-i İslâmî*, 17(68), ss. 285-306.
- Sandıkçı, M. (2009). *Aynülkudât Hemedânî'nin Hayatı, Eserleri ve Temhîdât Tercümeleri (Metin-İnceleme)*. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Saraç, M. A. Y. (2003). Tasavvuf Edebiyatına Ait Temel Bir Metin ve Türk Edebiyatına Yansımaları. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXX, ss. 445-468.
- Saylan, B. (2017). Mevlânâ'nın Göç Kervanı: Mevlânâ Üzerinde Ferîdüddîn Attâr. *AKADEMİAR: Akademik İslâm Araştırmaları Dergisi*, 3, ss. 133-154.

- Schimmel, A. (2001). *İslam'ın mistik boyutları*. İstanbul: Kambalçı Yayınevi.
- Schimmel, A. (2014). Tasavvuf Edebiyatı= Sufi Literature (B. Akbulut & H. Mermer, Çev.). *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi (İMAD) = The Journal of Islamic Civilization Studies, I* (1), ss. 182-195.
- Schimmel, A. (2020). *İki Renkli Sırma Fars Şiirinin İmgeleri* (C. Özelgün, Çev.). İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Schuon, F. (2006). *Tasavvuf: Kabuk ve öz*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Seccâdî, S. Z. (1392). *Mukaddimeî ber-mebânî-i 'İrfân ve Tasavvuf*. Tahran: Çâphâne-i Pürrûşen
- Semânî, M. (1397). *El-Ensâb* (C. 10). Haydarâbâd: Dâiretü'l-Meârifi'l-Osmâniyye.
- Senâî-yi Gaznevî. (1390). *Tâzyânehâ-yi Süülûk: Nakd ve tahlîl çend kasîde ez-Hakîm Senâî (Şefî'î-i Kedkenî, Tah.)*. Tahran: Kitâb-i Güzîde.
- Senâî-yi Gaznevî (1382). *Hadîkatü'l-Hakîka ve Şerî'atü't-Tarîka -Fahrî-nâme-* (Meryem Hüseyinî, Tah.). Tahran: Merkez-i neşr-i Dânişgâhî.
- Serrâc. (1914). *El-Lüma' fi't-Tasavvuf* (Reynold Alleyne Nicholson, Tah.). Leiden: Beril.
- Sevgi, H. A. (2003). Mantıku't-Tayr. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 28, ss. 29-30). Ankara: TDV Yayınları.
- Smith, M. (1932). *Wisdom of The East -The persian mystics 'Aḫḫâr-*. London: John Murray Publishers.

- Smith, M. (2002). Gazâlî'nin Öncüsü el-Muhasibî (Okumuş, M., Çev.). *Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, III (9), ss. 417-426.
- Sunar, C. (1956). İmam Rabbânî'nin Tevhid Görüşüne Genel Bir Bakış. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, V (1-4), ss. 136-143.
- Sübkî, A. (1992). *Tabakâtü's-Şâfiyyeti'l-kübrâ* (C. 8). Kahire: İsa el-Babi el-Halebi.
- Sübkî, A. (1964). *Tabakâtü's-Şâfiyyeti'l-kübra*. (C. 4). Kahire: İsa el-Babi el-Halebi.
- Sühreverdi, Ş. (1990). *Tasavvufun esasları: Avârifü'l-ma'ârif tercemesi* (Yılmaz, H. K.-Gündüz, İ., Çev.). İstanbul: Vefa Yayıncılık.
- Sülemî, A. (1406). *Tabakâtu's-Sûfiyye* (Nûreddîn Şerîbe, Tah.). Kahire: Matba'atü'l-Medenî.
- Sülemî, E. A. (1942). *Risâletü'l-melâmetiyye* (Affî, E., Tah.). Kahire: Mecelletü Külliyyeti'l-Âdâb.
- Şahin, H. (2017). *Dervişler ve sufi çevreler: Klasik çağ Osmanlı toplumunda tasavvufi şahsiyetler*. İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Şahinoğlu, M. N. (1991). Attâr, Ferîdüddin. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 4, ss. 95-98). İstanbul: TDV Yayınları.
- Şebüsterî, M. (2015). *Gülşen-i Râz -metin ve şerhi-* (Gölpınarlı, A., Çev.). İstanbul: İş Bankası Kültür yayınları.
- Şemîsâ, S. (1375). *Seyr-i gazel der-şi'r-i Fârsî -ez-âgâz tâ-imrûz-* (3. bs). Tahran: Çâphâne-i Râmîn.

- Şentürk, A. A. (2007). Klasik Şiir Estetiği. *Türk Edebiyatı Tarihi, I*, ss. 361-402.
- Şentürk, A. A. (2009). *Eski Türk Edebiyatı Tarihi* (3. bs). İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Şentürk, A. A. (2020). *Osmanlı şiiri kılavuzu: Ebabil-füsûn*. (C. 4). İstanbul: Osmanlı Edebiyatı Araştırmaları Merkezi Yayınları.
- Şeybî, K. M. (1973). *Şerhu Dîvânî'l-Hallâc*. Kahire: Menşûrâtü'l-cümel.
- Okçu, N. (2011). *Şeyh Gâlib dîvânı: Hayatı, edebî kişiliği, eserleri, şiirlerinin umumî tahlîli*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Şîrâzî, S. (1371). *Bûstân-ı Sa'dî bâ-şerh-i eş'âr u havâşî* (2. bs). Tahran: İntişârât-i Safî Ali-Şâh.
- Şîrâzî, S. (1371). *Gazelhâ-yi Sa'dî (tah. Nûrullâh İzedperest, Tah.)*. (C. I-II). Tahran: Fâsûs-i Pârsî.
- Şîrvânî, H. (1357). *Dîvân-i Hâkânî-yi Şîrvânî*. Çâphâne-i Mervî.
- Şurûh-i Sevânihu'l-uşşâk: (Penç şerh ber-Sevanihu'l-uşşâk)*. (1388). Tahran: Danişgah-ı Tahran.
- Taberî, M. b. C. (2003a). *Tefsîrû't-Taberî = Câmiü'l-beyân an te'vili ayi'l-Kur'an*. (C. 17). Riyad: Dâru Âlemi'l-Kütüb.
- Taberî, M. b. C. (2003b). *Tefsîrû't-Taberî = Câmiü'l-beyân an te'vili ayi'l-Kur'an*. (C. 10). Riyad: Dâru Âlemi'l-Kütüb.

Takvîm-i târîh ferheng ve temeddün- İslâm ve İrân (C. 2). (1393hş). Tahran: Müessesesi-i İntişârât-i Emir Kebir.

Tanrıbilir, T., & Karagöz, N. (2017). Kelam Konularına Tasavvufî Yaklaşım: Hâris el-Muhâsibî'nin "er-Riâye li Hukûkillâh" Eseri Örneği. *Kelâm Araştırmaları Dergisi*, XV (3), ss. 678-697.

Taşköprüzâde Ahmed Efendi. (1313a). *Mevzûâtü'l-ulûm*. (Kemâleddîn Mehmed Efendi, Çev.). (C. 2). Der-saâdet : İkdâm Matbaası.

Taşköprüzâde Ahmed Efendi, (1313b). *Mevzûâtü'l-ulûm*. (Kemâleddîn Mehmed Efendi, Çev.). (C. 1). Der-saâdet: İkdâm Matbaası.

Tebrîzî, Ş. M. (1391). *Makâlât-i Şems-i Tebrîzî* (Muhammed Ali Muvahhid, Çev.). Tahran: İntişârât-i Hârezmî.

Tergip, A. (2010). *Baki'nin Mealimü'l-Yakin adlı eseri üzerinde dil incelemesi (metin- sözlük)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Timurtaş, F. K. (1972). *Yunus Emre Dîvanı*. İstanbul: Tercüman Yayınları..

Tosun, N. (2009). İmâm-ı Rabbânî'ye Göre Vahdet-i Vücûd ve Vahdet-i Şühûd. *Tasavvuf | İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi (İbnü'l-Arabî Özel Sayısı-2)*, 23, ss. 181-192.

Tulum, M. M. (2003). Yeni Bir "Hikmetler Mecmuası" Müna-sebetiyle Yesevî Çalışmaları Üzerine Kısa Bir Değerlendirme ve İbrahim Kıssası. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXX, ss. 499-516.

- Uyûnussûd, M. B. (ty). *Dîvanu'l-Hallâc ve me'ahû Ahbâru'l-Hallâc ve Kitâbu't-Tavâsîn*. Merkez-i Tahkîkât-ı Kampiyoter-i Ulûm-i İslâmî.
- Türker, Ö. (2023). *Evrîm Risalesi -İslam Düşünce Geleneğinden Hareketle Bir Değerlendirme-*. İstanbul: Ketebe Yayınları.
- Tirmizî, H. (1420). *Hatmü'l-Evliyâ'* (Abdülvâris Muhammed Ali, Tah.). Beyrut: Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye.
- Tüsterî, Sehl b. Abdillâh (1425). *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm - Tefsîru't-Tüster-* (Tâhâ Abdurraûf Sa'd-Sa'd Hasan Muhammed Ali, Tah.). Kahire: Dâru'l-Harem li't-Türâs.
- Uludağ, S. (1996). Gazzâlî (Tasavvufî Görüşleri). İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 13, ss. 515-518). İstanbul: TDV Yayınları.
- Uludağ, S. (2002a). Gazzâlî (Tasavvufî Görüşleri). İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 26, ss. 473-475). İstanbul: TDV Yayınları.
- Uludağ, S. (2003). El-Lüma'. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 27, ss. 258-260). İstanbul: TDV Yayınları.
- Uludağ, S. (2006). Muhib. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 31, s. 34). Ankara: TDV Yayınları.
- Uludağ, S., & Bayburtlugil, N. (1991). Aynülkudât el-He-medânî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 4, ss. 280-282). TDV Yayınları.

- Uyar, M. (2021). Tasavvufta Yalnızlık ve Vahşet Kavramı. *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, V (2), ss. 477-501.
- Uyar, M. (2023). *Sülemî'nin Tabakâtında Sûfi Çevreler*. İstanbul: Fecr Yayınları.
- Van Den Bergh, C. (1979). Sühreverdî Şihâh al-Dîn Abû Hâfız 'Omar. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 11, s. 88). İstanbul: MEB Yayınları.
- Vicdânî, S. (1338). *Tomâr-ı turuk-ı aliyye: Melâmîlik, Kâdiriyye silsilenâmesi, Halvetiyye silsilenâmesi, Sûfi ve tasavvuf*. İstanbul: Evkâf-ı İslâmiyye Matbaası.
- Yavuz, Y. Ş. (1991). Ayn. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 4, s. 256). İstanbul: TDV Yayınları.
- Yazıcı, T. (1979). Mekkî Abû Tâlib Muhammed. İçinde *İslâm Ansiklopedisi* (C. 7, ss. 643-644). İstanbul: MEB Yayınları.
- Yazıcı, T., & Uludağ, S. (1998). Herevî, Hâce Abdullah. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 17, ss. 222-226). İstanbul: TDV Yayınları.
- Yazıcı, T. (1994). Ebû Ali el-Fârmedî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 10, s. 90). İstanbul: TDV Yayınları.
- Yazıcıoğlu Mehmed, (1996). *Muhammediye = Muhammediyye* (Çelebioğlu, A., Haz.). (C. 2). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Yazır, E. H. (2006). *Hak dini Kur'an dili: Yeni mealli Türkçe tefsir*. (C. 5). Ankara: Diyanet İşleri Reisliği.

- Yetik, E. (2021). Et-Ta'arruf li-Mezhebi Ehli't-Tasavvuf. İçinde E. Cebecioğlu & A. Çınar (Ed.), *Tasavvuf Klasikleri* (ss. 89-104). Ankara: Kalem Neşriyat.
- Yılmaz, H. K. (1997). *Anahatlarıyla tasavvuf ve tarikatlar*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Yılmaz, H. K. (2010). Sühreverdî, Şehâbeddin. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 38, ss. 40-42). İstanbul: TDV Yayınları.
- Yunus Emre, (1991). *Yûnus Emre divanı* (Timurtaş F. K., Haz.). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Zehebî, Ş. M. (1956). *Tezkiretü'l-huffâz*. (C. 1-2). Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî.
- Zehebî, (1983a). *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ*. (C. 13). Beyrut: Müessesetü'r-Risâle.
- Zehebî, Ş. M. (1983b). *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ*. (C. 14). Beyrut: Müessesetü'r-Risâle.
- Zehebî, Ş. M. (1984). *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ*. (C. 18). Beyrut: Müessesetü'r-Risâle.
- Zehebî, Ş. M. (1985). *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ*. (C. 20). Beyrut: Müessesetü'r-Risâle.
- Zemahşerî, (2017). *Keşşaf Tefsiri = El-Keşşaf an haka'iki gavamidi't-tenzil ve uyuni'l-ekavil fi vucuhi't-te'vil (metin-çeviri)* (Sülün, M., Haz.). (C. 2). İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Zemânî, K. (1383). *Şerh-i câmi '-i Mesnevî-i Ma'nevî*. (C. 6.) Tahran: İntişârât-i İttılâât.

DİZİN

bündârü'l-câi'în, 45
Abdullah b. Mübârek, 36
Abdullâh el-Ensârî, 77, 148,
325
Abdülazîz el-Mehdevî, 173,
185, 188
Abdülazîz Mehdevî, 175
Abdülkâdir-i Geylânî, 64,
144, 146
Abdülmeccid-i Sivasî, 348
'Adem, 179, 180
Aḥbâru'l-Ḥallâc, 329
'ahd-i mîṣâk, 228
Ahî Evran, 156, 158
Ahîlik Teşkilatı, 156
Ahmed b. Hanbel, 38, 50,
63, 203
Ahmed el-Gazzâlî, 20, 82,
97, 335, 337, 338, 361
Ahmed-i Gazzâlî, 93, 94,
96, 97, 133, 273, 306, 326
Âlem-i Ervâh, 181, 303
Âlem-i Melekût, 181
Âlem-i Şehâdet, 182
Ali Şîr Nevâyî, 151
Alparslan, 2, 71, 80
Amr b. Osman, 60
ârif-i billâh, 44
Aristo, 85, 311
Arslan Baba, 101, 105, 219
Âşık Paşa, 81, 121, 349, 377

aşk-ı ilâhî, 271, 273, 277,
279, 326, 352, 353
Aşk-ı İlâhî, 20, 227, 271, 358
Auguste Comte, 254
'Avârifü'l-Ma'ârif, 143, 148
avatara, 310
ayne'-l-yakîn, 126
Bağdat, 38, 41, 57, 61, 62,
65, 71, 74, 79, 83, 88, 94,
143, 151, 153, 154, 155,
158, 159, 176, 199, 201,
211, 220, 325, 370
Bağdat Mektebi, 38
Bağdatlı Rûhî, 270, 363
Bahâeddîn Veled, 122, 126,
146
Basra Mektebi, 33
Bâyezîd-i Bistâmî, 34, 36,
37, 46, 47, 60, 63, 64, 87,
95, 106, 111, 183, 205,
210, 217, 283, 305, 306,
315
Bâyezîd-i Rumî, 294
bekâ, 36, 39, 41, 123, 126,
257, 258, 351
bekâ billâh, 123, 126, 258
bezm-i elest, 19, 251, 253,
256, 268, 278, 357
Bezm-i Elest, 20, 227, 229,
250, 269, 357
Budizm, 106, 312
Buhara, 65, 66, 102, 108, 221
Büstân, 147, 387

- Büdüvvü Şen, 53
 Ca'fer el-Huldî, 57
 cām-ı Cem, 124
 cām-ı elest, 250, 358
 cām-i elest, 251, 358
 Cāmi'ü'l-beyân 'an te'vîli
 âyi'l-Kur'ân, 262
 cem', 12, 17, 25, 140, 172,
 223, 258, 259, 260, 290,
 350, 358
 Cibrîl, 58
 Cîlî, 44, 241, 260, 293, 367
 Cüneyd-i Bağdâdî, 12, 19,
 20, 27, 28, 37, 39, 40, 41,
 57, 64, 74, 87, 92, 114,
 183, 198, 199, 200, 202,
 203, 206, 210, 212, 223,
 255, 264, 276, 282, 289,
 293, 314, 315, 338, 357,
 364
 Cürcânî, 27, 74, 218, 219,
 283
 Dâvûd-ı Tâ'î, 208
 Defter-i şānî, 111
 Derrida, 182, 197, 363
devriye, 67, 234
 Dimaşk, 32, 45, 57, 74, 165,
 177, 227, 365, 376, 382,
 383
Divân-ı Hikmet, 99, 106, 109
 Dîvānu'l-Hallâc, 327, 330
 Ebû Ali Dekkâk, 275
 Ebû Ali ed-Dekkâk, 70
 Ebû Ali el-Fârmedî, 57, 217,
 218, 390
 Ebû Bekir el-Verrâk, 286
 Ebû Davud, 63
 Ebû Eyyûb el-Ensârî, 77
 Ebû Hafs Ömer es-
 Sühreverdî, 143
 Ebû Hanîfe, 18, 74, 89
 Ebû Nuaym el-Isbehânî, 66
 Ebû Saîd-i Ebu'l-Hayr, 37,
 80, 93, 124, 125, 127, 217,
 306, 369
 Ebu'l-Hüseyn en-Nûrî,
 200, 204, 289
 Ebu'l-Me'âlî el-Cüveynî, 83
 Ebu'l-Muğîs, 67
 Eflâkî, 146, 155, 169, 369
 Ehadiyyet, 303
 Ehl-i Beyt, 76, 118, 190, 193
 Ehl-i Sünnet, 26, 33, 38, 39,
 60, 64, 65, 68, 69, 84, 87
 ehlü'l-leyl, 45
 Ekber Şah, 312, 379
 el-Fetħu'r-Rabbānî, 308
el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye, 158,
 169, 171, 175, 177, 178,
 184, 186, 188, 267, 315
 el-ħubbu'r-rûhānî, 300
 el-ħubbu't-ṭabî, 301
 el-Ķaşıdetü'l-Ķamrâ, 346,
 347, 348, 362
 el-Kündürî, 70
 el-Lüma', 56, 76, 148, 278
 Elmalılı Hamdi, 253, 254
 Elsine-i selâse, 19, 246, 357
 Emir Timur, 108
 Ene'l-Hak, 37, 109, 112, 113,
 238, 305, 307, 327, 329,
 330, 338, 361

Enîsü't-Ṭalibîn ve Celîsü's-
Şâlihîn, 150, 166
er-Risâletü'n-Nuşhiyye,
343
ervâh-ı zâhire, 257, 258, 261,
263
Esmâ-i Hüsnâ, 71, 190, 196,
216, 314, 317
Esrâr-nâme, 118, 123, 126
Eş'arî, 38, 50, 70, 79, 81
et-Taḥbîr fi't-tezkîr, 216
et-Tenezzülâtü'l-
Mevşılıyye, 171
Evhadüddîn, 131, 146, 150,
151, 152, 154, 155, 156,
158, 159, 160, 161, 162,
165, 166, 177, 365
Fahreddîn Râzî, 261, 264,
265
Fahrülmülk, 88
fakr, 25, 59, 66, 68, 91, 128,
141, 174, 191, 204, 321,
351
fakr u fenâ, 351
Fakr u Fenâ, 142
Farâbî, 86
Fas, 175, 367, 384
Fatma Ana, 157
fenâ, 17, 39, 41, 69, 87, 112,
123, 126, 141, 174, 213,
223, 255, 257, 258, 259,
311, 331, 332, 349, 351,
357
fenâ fillâh, 42, 112, 123, 126,
258, 259, 311, 358

fenâ-bekâ, 17, 41, 223, 257,
331, 332, 357
ferdaniyet, 55
Fevâid-i Şeyḫ Evhadeddîn-
i Kirmânî, 166
Firdevsî, 16, 89, 157, 370
Fudayl b. 'ÿyâz, 33
Fuşuşu'l-Ḥikem, 158
Fuzûlî, 42, 43, 121, 122, 246,
301, 318, 319, 337, 370
Fütüvvet, 46, 145, 153, 158
Ġâyetü'l-baḥş an me'ânî'l-
baḥş, 93
Gulâm Halîl, 37
Gulâm Server, 75
Gülistân, 147
Ḥadîkatü'l-Ḥakîka, 244, 325,
339, 343, 362
Hâfız-ı Şîrâzî, 123, 131, 348,
349
Hâkânî-i Şîrvânî, 23, 133
Hakîkat-i Muhammediyye,
180, 227, 228, 229, 239,
241, 249, 303
Hakîm et-Tirmizî, 53, 54,
55, 56, 148, 204, 290, 366
Hakîm Süleyman Ata, 102
hakka'l-yakîn, 126, 306, 313
Halku'l-Kur'ân, 38
Hallâc-ı Mansûr, 7, 20, 34,
36, 38, 60, 65, 67, 78, 95,
109, 110, 111, 115, 183,
193, 237, 238, 278, 301,
305, 306, 323, 324, 326,
327, 329, 330, 334, 335,
337, 357, 361, 381

Halvetiyye, 160, 390
 Hamdûn el-Kassâr, 33, 46
 Hanbelî, 78, 79, 152
 Harakânî, 78, 80, 215, 217,
 218, 219, 222
 Hâriciyye, 63
 Hasan-ı Basrî, 23, 33, 45, 50,
 63, 233, 324
 Hâtim el-Esamm, 24, 284
 Hıtmü'l-Evliyâ, 53, 54, 56
 havf-recâ, 17
 Hayy b. Yakzân, 134
 Hayy b. Yakzân, 133
 Heme ez-û'st, 323
 Heme û'st, 323
 Hikmetler Mecmuası, 99,
 101, 111, 373, 388
 Horasan, 16, 24, 31, 35, 40,
 47, 69, 82, 83, 101, 114,
 199, 211, 218, 325
 Horasan Mektebi, 35
 Hubbullâh, 20, 227, 271,
 277, 279, 290, 347, 358
 Huccetü'l-Hağ, 85
 hulûl, 67, 310
 Hulûliyye, 74, 76, 77
 Hücvirî, 24, 28, 35, 39, 41,
 43, 48, 55, 57, 73, 74, 75,
 76, 218, 278, 279, 280, 373
 Hüsrev-nâme, 116
 Hz. Ali, 34, 99, 118, 125,
 127, 186
 Hz. Hasan, 292
 Hz. İsa, 128, 178, 186
 Hz. Musa, 15, 126, 251
 Hz. Yûsuf, 126, 280

I. Gıyâseddîn Keyhusrev,
 158, 159
 İbâhiyye, 74, 76
 İblîs, 15, 41, 375
 İbn Abbas, 263
 İbn Fûrek, 70
 İbn Kesîr, 62, 221, 375, 376
 İbn Rüşd, 170, 171, 172
 İbn Sînâ, 28, 86, 93, 97, 124,
 133, 134, 315
 İbn Teymiyye, 347
 İbnü'l-Cevzî, 41, 79, 152,
 220, 331, 375, 376
 İbnü'l-Fârız, 7, 20, 146, 306,
 323, 326, 346, 347, 348,
 349, 350, 362
 İbnü'l-Kayyım el-Cevziyye,
 81
 İbrahim b. Edhem, 33, 36,
 63, 73, 106, 107, 111, 278,
 281, 324, 358
 İdrîs-i Bitlisî, 348
 ilişkiler ağı, 20, 146, 198,
 199, 355, 359
 ilk akıl, 181, 183, 239, 242
 ilme'l-yakîn, 126, 306, 313
 İmâm-ı Azam, 35, 89
 İmâm-ı Rabbânî, 20, 303,
 304, 305, 311, 312, 314,
 317, 359, 375, 376, 377,
 388
 inkarnasyon, 310
 İnsân-ı Kâmil, 15, 241
 îsâr, 17, 149, 191, 284, 340,
 362
 İşbîliyye, 170, 171, 175, 184

ittihâd, 67, 310

ittisâlât, 146, 158, 198, 199,
204, 211, 217, 222, 224,
355, 359İttisâlât, 20, 198, 215, 219,
337, 359

Ka'bu'l-Ahbâr, 99

kabz-bast, 17, 130, 192, 332

Kadı Burhâneddîn, 269

Kadıncık Ana, 157, 159

Kalenderiyye, 48, 149

Kaşîde-i Hamriyye, 146,
347, 348, 352Kelâbâzî, 23, 33, 38, 44, 65,
66, 67, 69, 148, 274, 275,
279, 320, 363, 377, 378

kelâm-ı lafzî, 254, 255

kelâm-ı nefsi, 253, 255, 262

Kelile ve Dimne, 342

Kemalpaşazâde, 348

Kerbela, 34

kesişim kümesi, 221, 337

Keşşâf, 264

Kivâmüddîn-i Dergezîni,
94

Kitâb-ı Bakırğan, 102

Kitâbü't-Ṭavâsin, 324

Konya, 145, 159, 177, 366,
383

Kudüs, 88, 144, 177

Kûfe Mektebi, 34

kurb, 25, 59, 68, 192, 233,
257, 284, 289, 339Kuşeyrî, 24, 33, 35, 44, 48,
66, 69, 71, 72, 76, 79, 92,
148, 173, 183, 201, 204,208, 215, 216, 217, 218,
219, 222, 256, 257, 259,
260, 275, 277, 313, 334,
358, 364, 365, 380Kutbuddîn-i Ebherî, 152
lâhût, 331Levh-i Mahfûz, 183, 230,
315

Leylâ, 296, 298, 300, 301

Ma'sûk-ı Hakîkî, 350

mahbûb, 44, 64, 281, 283,
289, 291, 292, 299, 300,
347, 350, 352, 362Maqâlât-i Şems-i Tebrîzî,
155

Maqâmât-ı Tuyûr, 123, 133

Makdisî, 18, 147, 285, 286,
380

Mâlik b. Enes, 43

Manîku't-Ṭayr, 113, 121,
123, 127, 133, 137, 138,
351*marifetullâh*, 24, 77, 183

Marûf-ı Kerhî, 282

Maveraünnehir, 105

Mecdüddîn İshak, 177

mecma'u'l-hakâ'ik, 229

Medine Mektebi, 32

Melâmet, 46, 47

Melâmetiyye, 47, 48, 53

meşelü nûrihî, 232, 233, 236

Mevcûd billâh, 180

Mevlânâ, 16, 19, 46, 121,
122, 123, 126, 127, 142,
145, 146, 162, 163, 174,
207, 215, 221, 240, 242,

- 244, 245, 246, 247, 249,
271, 306, 325, 326, 335,
339, 341, 349, 358, 362,
381, 384
- Mevleviyye, 160
- Mısır Mektebi, 43
- Mihne, 52
- mîsâk-ı elest, 250
- mîsâk-ı fitrî, 251, 358
- Molla Câmî, 43, 45, 76, 93,
123, 202, 221, 325, 348
- Mu'tezile, 50, 63, 203, 264,
265
- Muhammed b. Hafif, 200,
281, 288
- Muhammed el-Gazzâlî, 63,
81, 83, 133, 136
- Muhâsibî, 37, 38, 49, 50, 51,
52, 54, 64, 82, 87, 92, 148,
200, 202, 203, 204, 205,
208, 370, 372, 381, 388
- muhîb, 44, 64, 281, 285, 289,
290, 291, 298, 299, 300
- Mukâtil b. Süleyman, 231,
233, 382
- Muşîbet-nâme*, 123, 127, 130,
131
- Musul, 153, 159, 176
- Mutasavvîf, 25
- Muzafferüddîn Kökböri,
159
- Mürchie, 63
- Naḥvü'l-Ḳulüb, 72
- Nakşbendiyye, 160, 219,
221
- Nâsır li-dînillâh, 154
- Nâsır Lidînillâh, 145
- nâsût, 331
- Naẓmü'l-Fütûḥi'l-Mekkî,
196
- Necmeddîn-i Dâye, 159
- Necmeddîn-i Kübrâ, 114,
159
- Nehcü's-sülük, 143
- Nîsâbûrî, 113, 290
- Nişabur Mektebi, 36, 46
- Nizâmiye, 83
- Nizâmülmülk, 71, 80, 83, 88
- nûr-ı Muhammedî, 214,
227, 228, 229, 230, 231,
233, 235, 238, 239, 240,
242, 244, 245, 248, 249,
278, 331, 352
- Osmanlı, 7, 35, 249, 261,
344, 356, 379, 383, 386,
387
- Pîr-i Türkistân, 99, 103, 105,
110, 112, 221
- Platon, 85, 182, 311
- Râbiatü'l-Adeviyye, 7, 11,
33, 272, 278, 297, 320, 324
- Raks, 40, 111
- Ricâl-i Kuşeyrî, 73
- Ricâlu's-Sûfiyye, 68
- Risâletü'ṭ-Ṭayr, 133, 134,
136
- riyazet, 44, 88, 161, 192
- Rûhu'l-Ḳuds, 175
- Rukneddîn-i Sücâsî, 152,
153
- Rumûzu'l-enbiyâ' ve
künüzü'l-evliyâ', 344

Rûzbihân-ı Baklî, 326
 rûz-ı elest, 250
 Sa'dî, 78, 123, 147, 270, 341,
 370, 387
 Sadreddîn-i Konevî, 28, 46,
 146, 158, 174, 177
 Sahv, 37, 109, 130, 210
 sâkî-i elest, 251
 Sâlik, 167, 195
 Schimmel, 15, 134, 259, 307,
 385
 Sehl b. Abdullâh et-Tüsteri,
 25
 Sekr, 37
 Selefî, 50, 78
 semâ', 40, 43
 semâ', 31, 40, 60, 62, 69, 77,
 81, 89, 90, 93, 107, 112,
 113, 149, 161, 162, 167,
 168, 217, 218, 223, 334,
 346
 Semâ', 111, 161
 Senâî, 16, 20, 122, 131, 133,
 137, 138, 221, 222, 245,
 271, 323, 325, 326, 335,
 339, 340, 342, 343, 344,
 362, 385
 Seriyü's-Sakatî, 26
 Serrâc, 37, 38, 56, 58, 59, 60,
 66, 70, 76, 92, 148, 201,
 204, 207, 211, 213, 216,
 257, 261, 278, 292, 314,
 333, 365, 385
 Sevânihu'l-Uşşâk, 97, 335,
 336
 Sevbân b. İbrahim, 43

seyyidü'l-küll, 136
 Sîr-deryâ, 105
 Sübhânî, 305, 306
 Şâfi'î, 38, 70, 71, 80, 81, 83,
 92, 94, 151, 202, 220, 382
 şâhid-bâzî, 161, 163, 169
 Şam Mektebi, 45
 Şarap Kasidesi, 346
 şatahat, 17, 60, 67, 214
 Şehristânî, 93
 Şems, 19, 153, 154, 155, 173,
 175, 245, 248, 381, 388
 Şerhu'l-Kaşîdeti'l-Mîmiyye,
 348
 şey' lillâh, 116
 Şeyh Gâlib, 17, 250, 319, 355,
 387
 Şeyh Nâsiruddîn Mahmûd,
 156
 Şeyh-i Ekber, 169, 314
 Şiblî, 24, 60, 74, 87, 95, 98,
 106, 107, 111, 112, 127,
 200, 207, 287, 306
 şîir-hakikat ilişkisi, 62, 187,
 346
 Ta'lîmiyye, 84, 88
 Ta'ayyün-i Sâni, 181
 Tabakâtu's-Sûfiyye, 18
 Taberî, 151, 236, 261, 262,
 387
 Tasavvuf edebiyatı, 11, 12,
 13, 15, 16, 245, 320, 350,
 355, 357
 Tasavvuf Edebiyatı, 13, 16,
 323, 325, 356, 362, 385
 tasavvuf metafiziği, 28

- Taşköprüzâde, 50, 71, 388
 tâvûsu'l-ulemâ, 200
 Tebrîz, 57, 153, 382
 Tebrîzî, 153, 154, 156, 169,
 388
 tecessüd, 176
 Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm,
 233
 Tehâfütü'l-Felâsife, 86
 tekke edebiyatı, 11, 13, 16,
 330
 Tekke Edebiyatı, 13, 15, 325
 Temhîdât, 92, 97, 373, 384
 Tercümânü'l-Eşvâk, 175
 Tesbîhâtü't-Ṭuyûr, 133
 tevhîd, 42, 44, 59, 72, 77, 81,
 91, 128, 137, 213, 255,
 256, 283, 298, 303, 304,
 305, 311, 312, 316, 332,
 334, 335, 338, 357
 Tezkîretü'l-Evliyâ, 113,
 115, 116, 123, 350
 Ureybî, 173, 297
 Üveys, 32
 Üveys el-Karenî, 33
 Vahdet-i Şühûd, 302, 388
vahdet-i vücûd, 17, 19, 20,
 36, 46, 56, 67, 103, 123,
 146, 229, 245, 261, 294,
 303, 304, 305, 307, 310,
 311, 312, 317, 350, 359
 Vahdet-i Vücûd, 302, 303,
 351, 388
 Vahşet, 290, 390
 Vâsil b. Atâ, 50
 vecd, 28, 31, 40, 41, 45, 60,
 66, 68, 77, 90, 130, 192,
 212, 218, 256, 260, 286,
 331, 332, 336, 350
 velâyet, 54, 55, 96, 118, 178,
 191, 196, 223, 255, 257
 vera', 44, 45
 Vesiletü'n-Necât, 249
 Vorhof Religion, 26
 Vücûd li-zâtilhî, 180
 Wittgenstein, 333
 Yahyâ b. Mu'âz, 321, 324,
 360
 Yahyâ b. Muâz er-Râzî, 47,
 53, 285
 Yazıcıoğlu Mehmed, 236,
 241, 390
 Yesi, 100, 102, 105, 108
 Yûnus, 16, 17, 24, 76, 215,
 238, 269, 343, 349, 381,
 391
 Yûnus Emre, 16, 76, 215,
 269, 349, 381, 391
 Yûsuf-ı Hemedânî, 16, 101,
 106, 109, 110, 219, 220,
 221, 222, 223
 Ziya Paşa, 341, 371
 Zünnûn-ı Mısırî, 34, 43, 60,
 205, 289
 Zürriyet, 234